

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

17 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

SSN Dariusz Pawłyszcz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17 lipca 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 24 listopada 2021 r., I ACa 611/21,
w sprawie z powództwa A.D.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,

1. oddala skargę kasacyjną;

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych
z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie
tygodnia od dnia doręczenia odpisu wyroku do dnia zapłaty.**

Agnieszka Góra-Błaszczkowska

Krzysztof Wesołowski

Dariusz Pawłyszcz

(R.N.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od Bank S.A. w W. na rzecz A. D. 45 607,62 zł oraz 24 274,13 CHF z odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (15 maja 2020 r.) do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach postępowania.

Wyrokiem z 24 listopada 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację pozwanego i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że powódce zaoferowano produkt typowy, przygotowany w całości przez bank i adresowany do klientów zainteresowanych umową kredytu hipotecznego. Zarówno wniosek kredytowy, jak i umowa kredytowa opierały się o wzorzec stosowny w banku, a pozwany nie zaoferował dowodów, które pozwoliłyby przyjąć, że postanowienia umowy zostały rzeczywiście uzgodnione i są efektem świadomego konsensu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena dokonana przez Sąd Okręgowy co do abuzywności postanowień przeliczeniowych zawartych w umowie kredytu jest prawidłowa. Uwzględnia ona całokształt istotnych okoliczności faktycznych, w tym informacje dostarczone przez kredytodawcę w ramach negocjacji umowy kredytu. Jako prawidłowy Sąd drugiej instancji ocenił wniosek, że powódka jako przeciętny konsument nie mogła uzyskać na podstawie tych informacji stosownej wiedzy o istnieniu wahań kursów wymiany obserwowanych na rynku walutowym, a dalej - oszacować konsekwencji ekonomicznych, jakie miało dla niej zastosowanie kursu sprzedaży przy obliczaniu rat kredytu, którymi zostanie ostatecznie obciążona oraz ustalić całkowity koszt zaciągniętego przez siebie kredytu.

Odnosząc się do oczekiwanej przez pozwanego potrzeby odrębnej oceny klauzuli ryzyka walutowego i klauzuli kursowej Sąd Apelacyjny podzielił pogląd wyrażony w wyroku TSUE z 18 listopada 2021 r. (C-212/20), że skoro ustanowiony przez dyrektywę 93/13 system ochrony opiera się na założeniu, iż konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca, między innymi ze względu na stopień poinformowania, to ustanowiony przez tę dyrektywę wymóg wyrażenia warunków umownych prostym i zrozumiałym językiem, i w konsekwencji zapewnienia przejrzystości, należy rozumieć jako wymóg, który musi pozwolić kredytobiorcy

zrozumieć, do czego się zobowiązuje, zwłaszcza co do sposobu obliczenia rat spłaty kredytu, który zaciąga i to w taki sposób, aby miał możliwość w każdej chwili samodzielnie ustalić kurs wymiany stosowany przez bank.

Zestawienie powyższych wymogów z zakresem informacji udzielonych powódce na etapie zawierania umowy prowadzi, zdaniem Sądu Apelacyjnego, do jednoznacznego wniosku, że postanowienie wprowadzające indeksację do waluty obcej nie zostało sformułowane przez pozwanego bank, jako profesjonalistę, prostym i zrozumiałym językiem. Zdaniem Sądu drugiej instancji nie ma podstaw do przyjęcia, że powódce przekazano rzetelne informacje, które pozwoliłyby jej zorientować się w konsekwencjach zawarcia umowy kredytu indeksowanego do CHF. I choć powódka w umowie oświadczyła, że zaakceptowała ryzyko kursowe, jednakże otrzymała od pracownika pozwanego informację o stabilności waluty CHF. Nie było informacji co do historycznych danych kursowych, nie było też symulacji wysokości raty na wypadek wzrostu kursu waluty.

Zdaniem Sądu odwoławczego pozwany nie dochował wymogów przewidzianych dyrektywą 93/13 w zakresie sformułowania postanowienia nakładającego na powódkę jako konsumenta nieograniczone ryzyko kursowe. W ocenie tego Sądu, uzasadnione jest twierdzenie, że pozwany nie mógł oczekiwać, iż powódka, zarabiająca w krajowej walucie, zaakceptowałaby nieograniczone ryzyko kursowe w wieloletniej umowie kredytu, gdyby uczciwie przedstawiono jej zagrożenia związane z uzależnieniem wysokości zadłużenia od kursu CHF.

W ocenie Sądu drugiej instancji, skoro wprowadzenie do umowy ryzyka walutowego stanowiło niedozwolone postanowienie umowne, postanowienie takie musi być uznane za bezskuteczne *ex lege* i *ab initio*, co skutkuje nieważnością całej umowy. Sąd Apelacyjny wskazał na niemożliwość podstawienia przepisów ustawowych w miejsce zakwestionowanych postanowień umownych.

Sąd Apelacyjny uznał jednak także, że nie znajduje żadnego usprawiedliwienia stosowanie odmiennych kursów (odpowiednio kupna i sprzedaży) dla przeliczania świadczenia banku i świadczenia konsumenta, prowadzące do uzyskiwania przez bank dodatkowych korzyści z zawyżania w ten sposób kapitału (i naliczanych od niego odsetek). Nie ma też, zdaniem tego Sądu, usprawiedliwienia

dla ogólnego sformułowania postanowień umowy określających zasady ustalania kursu z odwołaniem się do tabel banku, przyznającego bankowi swobodę w ustalaniu kursu, w tym co do rozpiętości spreadu walutowego.

Odnosząc się do zgłoszonego przez pozwanego zarzutu potrącenia wierzytelności w wysokości 200 950 zł (kwoty wypłaconego kredytu), Sąd Apelacyjny wskazał, że wierzytelność ta nie stała się wymagalna.

Sąd ten podzielił przy tym pogląd, że do wywołania skutku, o którym mowa w art. 498 § 2 k.c., konieczne jest złożenie oświadczenia o potrąceniu podmiotowi umocowanemu do odbierania tego typu oświadczeń w imieniu dłużnika - wierzyciela wzajemnego. Pełnomocnictwo procesowe nie stanowi w tym zakresie wystarczającego umocowania, bowiem zakres umocowania określony w art. 91 k.p.c. nie uprawnia pełnomocnika procesowego do złożenia materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, ani do odbierania takich oświadczeń.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można w sprawie zastosować prawa zatrzymania z art. 496 w zw. z art. 497 k.c., gdyż umowa kredytu w nie jest umową wzajemną. Prawa zatrzymania nie można też stosować do umowy kredytu w drodze analogii. W przypadku nieważności umowy kredytu podlegające zwrotowi świadczenia obu stron polegają wyłącznie na świadczeniu pieniędzy. Skoro zaś każdej ze stron służy wierzytelność pieniężna, to interes każdej z nich dostatecznie zabezpiecza potrącenie.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wywiódł pozwany, zarzucając naruszenie prawa materialnego i przepisów postępowania, a to:

- art. 58 § 1 w zw. z art. 353¹ k.c. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że umowa kredytu jest nieważna w całości na skutek zawarcia w niej mechanizmu indeksacji do waluty obcej;
- art. 58 § 1 w zw. z art. 385¹ § 1 i § 2 k.c. przez jego pod błędną wykładnię i przyjęcie, że umowa kredytu w stosunku do której, na skutek stwierdzenia abuzywności postanowień § 2 ust. 2 i 3, § 4 ust. 1a, § 9 ust. 2 i 6 zachodzi ich bezskuteczność wobec powoda, jest sprzeczna z prawem, a przez to nieważna;
- art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że

przedmiotem oceny abuzywności w niniejszym postępowaniu winny być postanowienia mowy kredytu jako całe jednostki redakcyjne umowy, tj. § 2 ust. 2, § 4 ust. 1a, § 9 ust. 2 i 6 oraz dodatkowo ogólne ryzyko walutowe związane z kredytem udzielonym na podstawie umowy, podczas gdy zgodnie z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przedmiotem tej oceny powinny być postanowienia rozumiane jako poszczególne normy z osobna, tj. klauzula ryzyka walutowego oraz klauzula kursowa;

- art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego błędne zastosowanie w ten sposób, że Sąd Apelacyjny uznał za abuzywną zarówno klauzulę ryzyka walutowego, jak i klauzulę kursową, traktując je łącznie jako jedną klauzulę waloryzacyjną;

- art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego błędne zastosowanie, w ten sposób, że Sąd Apelacyjny uznał za abuzywne wszystkie normy wynikające z postanowień § 2 ust. 3, § 4 ust. 1a oraz § 9 ust. 2 i 6 umowy, podczas gdy klauzula ryzyka walutowego nie może zostać uznana za abuzywną, gdyż określa ona główny przedmiot świadczenia stron i została sformułowana w sposób jednoznaczny;

- art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego błędne zastosowanie w ten sposób, że po uznaniu postanowień umowy kredytu za abuzywne, Sąd Apelacyjny dokonał oceny możliwości dalszego obowiązywania umowy kredytu bez wszystkich postanowień określających indeksację kredytu do franka szwajcarskiego, podczas gdy przedmiotem oceny możliwości dalszego obowiązywania winna być umowa bez postanowień abuzywnych, tj. umowa kredytu bez klauzuli kursowej;

- art. 65 § 1 i 2 k.c.; art. 56 k.c. w zw. z art 41 ustawy - Prawo wekslowe stosowanego na zasadzie *analogii legis*; art. 56 w zw. z art. 358 § 2 k.c., oraz art. 56 k.c. w zw. bliżej wskazanymi kilkudziesięcioma przepisami, z których na zasadzie *analogii iuris* lub *analogii legis* wynika, że w polskim prawie obowiązuje generalna norma, zgodnie z którą wartość waluty obcej określa się według kursu średniego NBP;

- art. 69 ust. 3 pr. bank. w zw. art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego błędne niezastosowanie;

- art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że postanowienie abuzywne (klauzula kursowa) nie może zostać zastąpione przez sąd krajowy normą dyspozytywną o charakterze szczególnym;
- art. 358 § 2 w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. przez jego niezastosowanie;
- art. 481 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące bezpodstawnym zasądzeniem odsetek ustawowych za opóźnienie, nie od chwili wyrokowania, lecz od dnia wniesienia pozwu;
- art. 496 w zw. z art. 497 oraz art. 498 k.c. w zw. z art. 203¹ k.p.c., a wszystkie w zw. z art. 455 k.c. poprzez błędną ich wykładnię, a w konsekwencji nieuwzględnienie zgłoszonych przez pozwanego w odpowiedzi na pozew - na wypadek unieważnienia/stwierdzenia nieważności umowy kredytu - zarzutu potrącenia oraz zarzutu zatrzymania z uwagi na rzekomy brak wymagalności roszczenia pozwanego;
- art. 496 w zw. z art. 497 k.c. w zw. z art. 69 pr. bank oraz art. 481 k.c. przez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że umowa kredytu nie jest umową wzajemną;
- art. 203¹ oraz art. 91 k.p.c. przez błędną ich wykładnię i niezastosowanie w sprawie przez przyjęcie, że pełnomocnik powoda nie był umocowany do odebrania procesowego oświadczenia o potrąceniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sformułowane „kaskadowo” przez powoda zarzuty, ujęte w kilkunastu punktach o zakresach często pokrywających się, sprowadzają się do następujących kwestii: uznania za abuzywne postanowień przeliczeniowych bez odrębnej oceny klauzuli ryzyka kursowego i klauzuli kursowej (klauzuli spreadu walutowego), odmowy utrzymania umowy kredytu mimo uznania określonych postanowień za niedopuszczalne, terminu początkowego naliczania odsetek, odmowy uznania za skuteczne potrącenia i nieuwzględnienia prawa zatrzymania.

Zarzuty te w świetle orzecznictwa, ukształtowanego zwłaszcza już po wydaniu zaskarżonego wyroku, nie mogą być ocenione jako zasadne. Potwierdza ono zasadniczo – w kwestiach objętych skargą kasacyjną – kierunek uwzględniony przy wyrokowaniu przez Sąd Apelacyjny (zob. m.in. wyroki SN; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, OSNC-

ZD 2022, nr 4, poz. 45; z 26 maja 2022 r., II CSKP 19/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 47; z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 48; z 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 50; z 1 czerwca 2022 r., II CSKP 364/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 51; z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 656/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 52; z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 54; z 27 kwietnia 2023 r., II CSKP 1016/22; z 18 maja 2023 r., II CSKP 1164/22; z 25 lipca 2023 r., II CSKP 1487/22; z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1753/22; z 12 grudnia 2023 r., II CSKP 1549/22; z 20 grudnia 2023 r., II CSKP 1888/22; z 24 czerwca 2025 r., II CSKP 941/24; uchwałę z 28 kwietnia 2022 r., III CZP 40/22, OSNC 2022, nr 11, poz. 109). Przede wszystkim została wydana uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, OSNC 2024, nr 12, poz. 118, wiążąca wszystkie składy Sądu Najwyższego (art. 88 u.s.n.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ustalono, że między tzw. „klauzulami ryzyka” (przewidującymi indeksację) i „klauzulami spreadu walutowego” (określającymi kurs waluty przy stosowaniu indeksacji) występuje ściśle powiązanie (zob. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, i przywołane tam orzecznictwo). Jeżeli z umowy usunięte zostałyby postanowienia określające sposób ustalenia kursu waluty, do zastosowania indeksacji konieczne byłoby zastąpienie takich postanowień innym sposobem określenia kursu. Taki zabieg jest zaś niedopuszczalny zgodnie z przywołanym punktem pierwszym wymienionej uchwały z 25 kwietnia 2024 r..

Stanowisko o niedozwolonym charakterze postanowień umownych pozostawiających możliwość ustalania kursu CHF, a w konsekwencji wysokości świadczeń stron, arbitralnej decyzji jednej ze stron, jest jednolicie przyjmowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego; takie uregulowanie umowne uznawane jest za niedopuszczalne, niezależnie od tego, czy swoboda przedsiębiorcy (banku) w ustaleniu kursu jest pełna, czy też w jakiś sposób ograniczona (zob. np. wyroki SN: z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, OSNC 2016, nr 11, poz. 134; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17; z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 30 maja 2023 r., II CSKP 1536/22; z 22 czerwca 2023 r., II CSKP 1484/22; z 23 czerwca 2023 r., II CSKP 1464/22, i z 12 grudnia 2023 r., II CSKP 1549/22).

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyraził pogląd, zgodnie z którym postanowienia uprawniające bank do jednostronnego ustalenia kursów walut są nietransparentne, ponieważ pozostawiają pole do arbitralnego działania banku, a równocześnie obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem. W konsekwencji postanowienia umowy określające zarówno zasady przeliczenia na złote kwoty udzielonego kredytu przy jego wypłacie, jak i przeliczenia spłacanych rat, pozwalające bankowi swobodnie kształtować kurs waluty obcej, mają charakter niedozwolonych postanowień umownych (zob. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, OSNC 2024, nr 12, poz. 118, i przywołane tam orzecznictwo).

Postanowienie o odesłaniu do tabeli kursowej banku, jako współokreślające wysokość pozostałego do spłaty zadłużenia, czyli główne świadczenie kredytobiorcy, co do zasady rzeczywiście nie podlega ocenie w świetle art. 385¹ § 1 k.c., ale tylko pod warunkiem, że postanowienie to zostało sformułowane w sposób jednoznaczny. W sprawie, w której wniesiona została skarga kasacyjna, sytuacja taka nie miała miejsca. Utrwalona jest rozszerzająca wykładnia tego warunku jako obejmującego nie tylko jego tekst (jest jasne, co znaczy stosowanie kursu ogłoszonego przez bank), lecz także mechanizm działania tego warunku. Aby odesłanie było dozwolone, w umowie musiałyby zostać zawarte szczegółowe zasady ustalania kursu, tak aby kredytobiorca sam mógł obliczyć ten kurs w danej chwili. Choć zatem kurs walut obcych ogłaszany przez bank na podstawie art. 111 ust. 1 pkt 4 pr. bank. wiąże co do zasady klientów banku przy dokonywaniu z bankiem czynności prawnych w okresie od ogłoszenia kursu do ogłoszenia nowego kursu, nie można umową wiązać konsumenta kursami, które dopiero zostaną ogłoszone, a orzecznictwo jednolicie uznaje takie wiązanie przyszłym kursem za niedozwolone.

Sąd Najwyższy konsekwentnie też przyjmuje, że oceny czy postanowienie umowne jest niedozwolone, dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy (zob. uchwałę SN z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2) i od tego momentu klauzule abuzywne nie są wiążące dla konsumenta, chyba że konsument wyrazi świadomą wolę na objęcie go takim postanowieniem umownym. Skutek niezwiązania klauzulą abuzywną *ex tunc* oznacza, że zdarzenia o charakterze następczym w stosunku do daty zawarcia umowy zawierającej taką

klauzulę pozostają bez znaczenia dla niewiążącego charakteru niedozwolonych postanowień umownych.

Nie budzi również wątpliwości, z uwagi na jednoznaczne brzmienie art. 385¹ § 2 k.c., że konsekwencją uznania danego postanowienia umowy za bezskuteczne jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. np. uchwałę SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; postanowienie SN z 26 marca 2025 r., I CSK 2614/24). W uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, Sąd Najwyższy stwierdził jednak, że w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów (pkt 1). W razie zaś niemożności ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie (pkt 2).

Niedozwolony charakter sposobu określania kursu waluty obcej przesądza zatem o niezwiązaniu stron umową w całości (pkt 1 i 2 powołanej wyżej uchwały z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22. Powyższe tezy, wiążąc w niniejszej sprawie (art. 88 ustawy o Sądzie Najwyższym), uniemożliwiają uznanie umowy stron za ważną, gdyż wykluczają trwanie stosunku prawnego po usunięciu z treści umowy źródła kursu walutowego, co przesądza także o bezpodstawności zarzutu o możliwości stosowania kursu średniego NBP lub uznania umowy za umowę kredytu złotowego.

Odnosząc się do zarzutu art. 481 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące bezpodstawnym zasądzeniem odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, a nie – jakby oczekiwał skarżący - od chwili wyrokowania, Sąd drugiej instancji słusznie przyjął, że niedozwolone postanowienie umowne jest eliminowane z konstrukcji danego stosunku prawnego na zasadzie *ex lege* i *ex tunc*. Orzeczenie sądu ma zatem charakter deklaratoryjny. Tym samym roszczenie

powódki oparte na przepisach art. 410 § 1 k.c. w związku z art. 405 k.c. powstało z chwilą, kiedy brak podstawy prawnej świadczenia stał się definitywny, a wobec jego bezterminowego charakteru - wymagalność określona została na podstawie art. 455 k.c. Bez znaczenia dla ustalenia daty wymagalności roszczenia i stanu opóźnienia dłużnika pozostaje jego subiektywne przekonanie o zasadności żądanej należności, czy złożeniu przez konsumentów stosownego oświadczenia o świadomości skutków nieważności umowy kredytu.

Powyższe stanowisko potwierdziło orzeczenie TSUE z 7 grudnia 2023 r. w sprawie przeciwko mBank S.A, sygn. akt C-140/22, w którym Trybunał jednoznacznie przypieczętował pogląd, że zarówno bieg terminu przedawnienia roszczeń banku, jak i termin naliczania odsetek, nie powinien być liczony od terminu złożenia przez konsumenta stosownego oświadczenia o świadomości skutków nieważności umowy kredytu. Tożsamy pogląd zawarty został w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r.

Nieskuteczny jest także zarzut dotyczący nieuwzględnienia oświadczenia o potrąceniu (sformułowany łącznie w odniesieniu także do prawa zatrzymania jako zarzut naruszenia art. 496 w zw. z art. 497 oraz art. 498 k.c. w zw. z art. 203¹ k.p.c., a wszystkie w zw. z art. 455 k.c.).

Sąd Apelacyjny słusznie przyjął, że wymagalność, jako cecha wierzytelności potrącającego, nastąpiłaby dopiero na skutek wezwania do zapłaty, którego pozwany nie skierował do powódki. Wymagalność musi bowiem zachodzić już w momencie składnia oświadczenia o potrąceniu. Sąd ten nadto zauważył, że wierzytelność swoją pozwany zgłaszał do potrącenia „na wypadek prawomocnego unieważnienia umowy kredytu”, co nie mogło nastąpić nie tylko przed wydaniem wyroku przez Sąd pierwszej instancji (jak wskazano w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego) ale także przed wydaniem wyroku w drugiej instancji.

Wobec braku wymagalności przedstawionej do potrącenia wierzytelności, jako niewywołujący skutku w postaci uchylecia lub zmiany wyroku uznany musi być ostatni z podniesionych zarzutów skargi kasacyjnej, a mianowicie naruszenia art. 203¹ oraz art. 91 k.p.c., pomimo, że wpisuje się on w treść uchwały SN z 2 lipca 2024 r., III CZP 2/24, zgodnie z którą dla skuteczności podniesienia zarzutu

potrącenia na podstawie art. 203¹ k.p.c. i odbioru takiego oświadczenia wystarczające jest pełnomocnictwo procesowe.

Z powodów wyżej wyrażonych Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił skargę kasacyjną. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c.

M.L.

[r.g.]

Agnieszka Góra-Błaszczkowska Krzysztof Wesołowski Dariusz Pawłyszcz